

בש"פ 8300/19 - מדינת ישראל נגד מוחמד חليل ابو עישה

בבית המשפט העליון

בש"פ 8300/19

כבוד השופט ע' גروسקובף

לפני:

מדינת ישראל

העוררת:

נגד

מוחמד חليل ابو עישה

המשיב:

ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכוות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 על החלטת בית המשפט המחויז מרכז בלוד במ"ת 19-08-48697 מיום 12.12.2019 שניתנה על ידי כב' השופט חגית טרסי

תאריך הישיבה: י"ח בכסלו התש"ף (16.12.19)

עו"ד דגנית כהן-ויליאמס

בשם העוררת:

עו"ד און איתן

בשם המשיב:

החלטה

לפניי עrar על החלטת בית המשפט המחויז מרכז בלוד (כב' השופט חגית טרסי) מיום 12.12.2019 במ"ת 19-08-48697, במסגרת נקבע כי המשיב יועבר למעצר בפיקוח אלקטרוני.

עמוד 1

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין - verdicts.co.il

1. ביום 22.8.2019 הורה בית המשפט על מעצר עד תום ההליכים של הנאשם, צערן בן 21, לאחר שנטען כי חלקו בירוי לעברו של מ', המתלוון בתיק העיקרי (ת"פ 48681-08-19). להלן: "המתלוון"). על פי כתב האישום, הנאשם החליט לפגוע במתלוון על רקע סכסוך ביניהם. לצורך כך הוא נטל רכב מקרוביו, הרכיב על הרכב לחית זהוי של רכב אחר, ויחד עם אדם נוסף שזהותו אינה ידועה (להלן: "הآخر") נסע לתוך אחר המתלוון בעיר LOD. השנהים היו מצויים ברכב נشك חם וטעון. כשאיתרו את המתלוון ברחוב, הם קראו לו שיתקרב לרוכבם. כשהתקרב המתלוון הם ירו לעברו 8 כדורים. המתלוון החל במנוסה, ונפגע מקליע באחריו. עוברת אורך בת 50 לערך נפגעה באורח קשה מקליע שפגע בחזה. הנאשם והאחר נמלטו מהמקום. הנאשם החליף חזרה את זהות היזהו של הרכב שבו לבתו. כתוצאה מהמעשים נגרם למתלוון פצע כניסה יציאה של ירי באגן ימין. לעוברת האורך נגרם פצע ירי בחלקו השמאלי והעליון של החזה, אשר חורר את הקיבה וחלק מהמעי הגס שלה. היא נותחה ואושפזה לשך כשבוע.

2. בגין מעשים אלו הוגש נגד הנאשם ביום 22.8.2019 כתב אישום המיחס לו חבלה בכונה מחמירה (שתי עבירות), לפי סעיפים 829(א)(1) בצוירוף סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (כל הסעיפים להלן – בחוק זה); נשיאת והובלת נשק, לפי סעיף 411(ב); ירי בשטח בניו, לפי סעיף 340(ב)(1); וחיזוף סימני זהוי של רכב, לפי סעיף 413. יחד עם כתב האישום הוגשה בקשה למעצר הנאשם עד לתום ההליכים בעניינו.

3. ביום 10.10.2019 התקיים דיון בראיות. הצדדים הסכימו על קיום ראיות לכואורה לכך שה הנאשם לך חלק באירוע, וזאת מבליל' שניתן לדעת מי מהמתתפחים בו, דהיינו – הנאשם – ביצע את הירי במלכו. בית המשפט (כב' השופט אברהם יעקב) קבע כי קמה עילית מעצר, ובהתאם הצדדים הורה על הכנת תסקير שירות מבוחן לבחינת חלופת מעצר.

תסקיר שירות המבחן

4. תסקיר שירות המבחן הוגש ביום 21.11.2019. התסקיר מלמד כי הנאשם נעדר עבר פלילי, מתגורר בבית סבו וסבתו בקריית עקרון ועובד לפרנסתו בעסק המשפחת. את בית הוריו עזב לפני כשנה על רקע סכסוך עם המתלוון – הנאשם ציין לפניו שירות המבחן כי חווה איום מצד המתלוון, ולאחר שנפגע מيري והסיכון לחיו הפרק מוחשי אף שכלל לעזוב את הארץ. בקשר לכך הוציא לשירות המבחן הסכם סולחה בגין הגיעו הנאשם והמתלוון להסכמה מסוימת הסכוטר ביניהם. שירות המבחן ציין כי למשיב ברורה חומרת מצבו, וכי הוא חווה את המעצר "באופן מרתייע ומצביע גבול". עם זאת, ציין כי למשיב תפיסה עצמית קורבנית, ונוצר הרושם כי הוא ממוקד במחיה האישית שהוא משלם על מצבו ומתקשה לבחון באופן ביקורתית את דפוסי התמודדותו עם הסכסוך.

5. במסגרת הערצת מסוכנותו של הנאשם ציין שירות המבחן כי תפקוד הנאשם יציב, כי הוא בעל יכולת הסתגלות תקינה לנסיבות, וכי המיחס לו חריג וקיצוני לאורח חייו. לצד זאת ציין כי הנאשם בעל מאפיינים יולדתיים ומתקשה להציב לעצמו גבולות, בעיקר לא במצב משבר, וכי הסכסוך בין המתלוון גרם לו תחושות איום, תסכול, כאס וחוסר אונים. אופי העברות המיחסות למשיב מלמד על זミニות לכואורת לנשק, קשר עם ערביינים, וכי הוא מחזיק בעמדות המאשורת אלימות במצבים של קונפליקט ואיום. על רקע כל האמור קבע שירות המבחן כי הסיכון להישנות עבריות הצד של הנאשם הוא ביןוני. אשר למפקחים שהוצעו על ידי הנאשם, שירות המבחן התרשם לחוב משלווה

מהם, בני משפטו של המשיב, אשר מתגוררים בקריית עקרון. על יסוד האמור, שירות המבחן בא בהמלצתה להעביר את המשיב למעצר בפיקוח אלקטרוני.

הליכים קודמים

6. ביום 21.11.2019 הורה בית המשפט (כב' השופט עידו דרויאן-גמליאל) כי מנהלת הפיקוח האלקטרוני תגיש חוות דעת אשר להיתכנות ממעצר המשיב בפיקוח אלקטרוני. כשבועיים לאחר מכן, ביום 21.12.2019, קבע בית המשפט (כב' השופט חגי טרס), לאחר ששמע את טענות הצדדים, כי קיימים במקרה טעימים מיוחדים שעשויים לאפשר העברת המשיב למעצר בפיקוח אלקטרוני, ואולם, מצא כי המרחק בין קרית עקרון לבין מוקד הסכום בעיר לוד, אשר עומד על מספר קילומטרים, אינו מספק. בני משפטו של המשיב הציעו לפיקר מקום מעצר בבית חלופי בעיר רחט שבנגב. בדיקת היתכנות שנערכה במקום הייתה חיובית, בכפוף להשלמות.

7. ביום 12.12.2019 התקיים דיון נוסף באפשרות העברת המשיב למעצר בפיקוח אלקטרוני. בהחלטתו עמד בית המשפט על חומרת המעשים המ�יחסים למשיב וכן על הכלל לפי עבירות נשק מחייבות בריגל מעצר מאחריו סורג ובריח. ואולם, לאחר שנדרש לבחינת הנسبות הקונקרטיות, מצא בית המשפט כי עסקינו במקרה חריג בו ניתן להסתפק במעצר בפיקוח אלקטרוני. במסגרת נימוקיומנה בית המשפט קמא מספר שיקולים מצטברים שהביאו להחלטתו: גילו הצער של המשיב; העדר עבר פלילי; ההרתה שנוצרה משהותו במעצר; רמת המ██ונות הנש��ת מהמשיב לפי התסוקיר; איזות ההחלטה שהוצע. בנוסף ציין בית המשפט קמא כי המ██ונות הנש��ת מהמשיב, מבלי להקל בה ראש, היא ספציפית כלפי המתלוון. דהיינו, אינה מוגנית כלפי הציבור בכללות. על כן מצא כי חלופת מעצר מרוחקת לצד מפקחים מתאימים ופיקוח אלקטרוני עשויים לתת מענה לחשות הקיימים מהמשיב, וקבע כי הלה יועבר למעצר בפיקוח אלקטרוני בתנאי מעצר בית מלא.

מכאן הערך שלפני.

טענות העוררת והדין בערר

8. טענת העוררת היא כי המעשים המ�יחסים למשיב מלמדים על מסוכנות עצומה, כאשר אין בנסיבות האישיות כדי למקמו בגדיר החרים בהם מוצדק כי ישאה במעצר בפיקוח אלקטרוני. לשיטתה, המעשים המ�יחסים למשיב "מלמדים שאין הוא ביכולת אלימות חמורה לפתור סכסוכים, ועל אידישות מוחלטת לח' אדם". הרקע לעבירה מדגש את מסוכנות המשיב: התכוון המקדים, אשר כלל נתילת רכב מקרובי וזיף לוחיות הרכב, ונגשותו לנשך, העמידה על מעורבות ערבינית, מעמידים בספק את הערכת שירות המבחן לגבי. מסוכנות זו גוברת נוכח העובדה שהנשך שמש לירוי באירוע טרם נתפס, שכן בכך גובר החשש לביצוע עבירות חמורות נוספות על ידי המשיב.

על רקע זה, אין די בנסיבות המשיב כדי לשחררו לחלופת מעצר: אין גילו הצער של המשיב ובבערו הנקי, וכן אין בהסכם הסולחה שנערך בין הצדדים, כדי להפחית מסוכנות המשיב לשлом הציבור. בנוסף, עומדות לחובתו החלטתו לשמור על זכות השתיקה בחקירותו (לאחר שטעןתו כי שהוא בבית סבו וסבתו במהלך האירוע נסטרה על ידי חומר הראות), והימנעותו מהטגרת שותפו לדבר העבירה, אשר מעלה חשש ממש כי שחרורו ממעצר מאחריו סורג

ובريح יbia לשימוש הילכי משפט. חשש זה, לטענת העוררת, גובר לאחר שמחומר הראיות עליה כי משפחת המשיב, מהם נטל את הרכב ששימש באירוע, ניסתה גם היא לשבש את החקירה (בין היתר, באמצעות הודעה בצבא כי הרכב נגנבו).

9. ביום 16.12.2019 קיימת דיון בערר ושמעתית את עדות הצדדים. במסגרת זו, חזרה העוררת על נימוקי העරר כפי שפורטו לעיל. בא כוח המשיב סמן ידיו על החלטת בית המשפט كما ונימוקיו. במהלך הדיון התעוררה שאלה ביחס לפעולות חקירה של המשטרה בנוגע לחשוד אפשרי בכך שהוא השותף לביצוע הירוי. בתום הדיון אפשרתי לעוררת להגיש הودעה משלימה בעניין זה. מההודעה המשלימה מתברר כי אותו חשוד אוטר, נחקר ושוחרר בתחילת ספטמבר 2019, וכי אין הוא דרוש בשלב זה לחקירה.

הכרעה

10. מעצר נאשם עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו תלוי בשלושה משתנים: קיום ראיותلقאה להוכחת אשמו; קיום עילת מעצר; והעדר אפשרות להשיג את מטרת המעצר באמצעות חלופה שפגיעה בזכויות הנאשם פחותה. בעניינו, אין חולק על קיומה של עילת מעצר ועל קיומן של ראיותلقאה למעורבות המשיב בירוי לכיוון המתalon. הסוגיה העומדת להכרעה מוקדמת אפוא בשאלת האפשרות להפיג את המسوוכנות הנש��פת מהמשיב באמצעות חלופת מעצר, וכלשונ צווי החוק – "להציג את מטרת המעצר בדרכו של חטור בערובהות נאייחרו", שפגיעתmphרתו של הנאשם, פחותה" (סעיף 21(ב)(1) לחוק דרי הדין הפלילי (סמכיות אכיפה – מעצרם), התשנ"ז-1996 (להלן: "חוק המעצרם")). אקדמי את המאוחר ואצין כבר עתה כי איןני סבור שחלופת מעצר אפשרית בשלב זה של ההילך. להלן אפרט נימוק>.

11. נקודת המוצא בעבירות נשק היא מעצר מאחריו סORG ובירח. בעבירות אלו כמה חזקת מסוכנות סטטוטורית, אותה חלופת מעצר לא תאיין אלא במקרים חריגים ומטעמים מיוחדים שירשומו (ראו סעיפים 21(א)(1)(ג)(2)-22ב(ב)(1) לחוק המעצרם; בש"פ 454/18 בותאסן' מדינת ישראל, פסקה 16 (28.1.2018); בש"פ 17/4575/17 עליאנ' מדינת ישראל, פסקה 12 (3.7.2017); בש"פ 19/6168/17 נסראי' נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (25.9.2019) (להלן: "ענין נסראי"). חזקת מסוכנות זו לא קמה במקרה. בהקשר זה, מקובלת עלי עדמת העוררת לפיה המקרה דן והנסיבות שהובילו אליו מלמדים על מסוכנות רבה: עסקין בתכנית מוקפדת לפגוע בגופו של אדם. התכנית כללה ה策ידות בנשך חמ, נתילת רכב תוך שימוש אמצעי היזוי שלו, וירוי כלפי המתalon בסביבה בינויו במרכזזה של עיר. 8 כורים נרו לעבר המתalon. כדור אחד פגע במתalon. כדור אחד פגע בעוברת אורח. המשיב לא נרתע משימוש (בין עצמו ובין על ידי שותפו) בנשך קטלני בראשות הרבים. האפשרות כי חי' המתalon, או חי' עובי אורח, יגדרו במחוייד מהירiy לא ריסנה את צעדי המשיב ברגע האמת. במובן זה, התוצאות הקשות והמצערות של האירוע אף אין התרחש הגרוע ביוור שיכול היה להתmesh.

12. כאמור, חומרת האירוע מעידה כי רמת המסווכנות של המשיב גבוהה. אני עր לכך שבתקסיקו שירות המבחן העורכה המסוכנות כבינונית, ואולם קשה לקבל הערה זו, בשים לב לטיב האירוע בו מדובר – ירי מרובה נושא בסביבה בינויה. נסיבות נוספות המחזקקות את מסוכנותו של המשיב, ומקשות על שחרורו למשריך בפיקוח אלקטרוני, הן כי זהות

האדם הנוסף שהשתתף בביצוע הירוי כלפי המתלוון אינה ידועה; המשיב שותק בחקירהו ובירט נמנע מחשיפת האדם הנוסף בחקירהו; הנשק בו נעשה שימוש לא נמצא; משפטת המשיב מגוננת עליו, אף הצגתה בעבר מידע כוזב לרשות החוקרת, שנמסר כי הרכב ממנו בוצע הירוי גנבה. נסיבות מעין אלו הוכרו בפסקה כמוסיפות נדבר נוסף של חומרה על המסוכנות הקיימת מילא בעבירות נשך (השו עניין נסraiוי, פסקה 12; בש"פ 5142/13 מדינתישראל'ardi, פסקה 6(2013); בש"פ 6898/19 מדינתישראל'agi, פסקה 13 (28.10.2019); בש"פ 8694/09 מדינתישראל'agi, פסקה 5 (30.10.2009)).

13. אכן, לטובת המשיב עומדות גם נקודות זכות לא מעות: העדר עבר פלילי והתרשםות חיובית בעירה של שירות המבחן, אשר ציין כי "המיוחס לו כוים הינו חריג וקיצוני"; הרושם כי מסוכנות המשיב ממוקדת כלפי המתלוון; העובדה שהמשיב חווה איומים מצדיו של המתלוון ואף מצא עצמו קורבן לירוי, ככל הנראה בהקשר זה; הסוללה שנחטמה לפני שלושה חודשים; מקום מעצר הבית המוצע, המרווח מסביבת מגוריו הטבעית בה נרקב הסכוסר שקדם לאירוע הירוי; מערכ הפיקוח, אשר נמצא ראוי. ועודין, כששוקלים את נקודות החובה אל מול נקודות הזכות, ומביאים בחשבון את העובדה שהמדובר באירוע טרי, אשר התרחש אך לפני ארבעה חודשים, סבורני כי הCPF נתה בשלב זה במובhawk לכיוון מעצר עד תום ההלכים.

14. סוף דבר: שוכנעתי מティיעוני העוררת כי טרם בשלה העת להעביר את המשיב למעצר בפיקוח אלקטרוני. אציין עם זאת כי נקודת האיזון בעניינו של המשיב עשויה להשנות בעתיד הנראאה לעין, במובן זה שאם תפקדו במעצר יהיה תקין במהלך החודשים הקרובים, ובתווך כך ייווצר מרחק זמן מסוים מהאירוע, והסוללה תוכלחת עצמה, ניתן יהיה לבחון שוב את אפשרות העברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני. זכותו של המשיב להגיש בקשה לעיון חוזר בתנאי מעצר בחלוופ פרק זמן הולם שמורה לו.

15. העරר מתקלל. המשיב ימצא במעצר עד תום ההלכים בעניינו.

ניתנה היום, כ"א בכסלו התש"ף (19.12.2019).

שפט